

متن پرسش

با عرض سلام: با توجه به سوال قبل چرا می فرمایید همه موجودات آگاهی از خالق خود دارند و نمی فرمایید آگاهی از خود دارند درحالیکه نمی شود از خالق آگاه بود و از خود نبود (مگر در مراتب بالای فنا که آنهم لابد تجرد بالایی می خواهد) به هر حال اگر از خالق هم فقط آگاه باشند این آگاهی نشان از تجرد دارد در آن سوال حقیر کار به آیات تسبیح نداشتیم (که همان تسبیح هم نشان از تجرد است گر چه حقیر همه ی این امور که بوی تجرد می دهند را مادی می دانم) روی سخنم بر دو دسته آیات بود یکی آیاتی که زمین و آسمان سخن می گویند یا آیه امانت یا سوره اذا زلزلت، دسته دیگر صحبت حیوانات که فوق تجرد مثال نیست که صدرا مطرح می کند به داستان هدهد نگاه کنید هدهد واقعا از تجرد مثالی فراتر است و به وضوح تجرد عقلی آن هم در چه رتبه بالایی مشخص است «وَجَدْنَاهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ إِلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُغْلِبُونَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ» مطلب بعد نفوس فلکی که سابق مطرح می شد و در عرفان نیز پذیرفته شده است را چه می کنید.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: لازمه داشتن روح و تجرد آن، بودن نفس یا روحی است که بدنی را تدبیر کند. در این مورد خوب است به آیه ای که می فرماید: «فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ» (ص/۷۲) نظر بفرمایید. موفق باشید